Spoznávame Bibliu

Sudcov 6:34-7:25

Gideón, šiesty sudca - pokračovanie

Starozmluvná kniha Sudcov zaznamenáva príbehy o sudcoch, ktorých Boh povolal, aby zachránili izraelský národ. Izraeliti síce obsadili Zasľúbenú krajinu, ale neustále dochádzalo ku konfliktom so susednými národmi, ktoré spochybňovali ich nárok na krajinu. Čiastočne si za to mohli aj sami, pretože pri obsadení krajiny sa týchto pohanských národov celkom nezbavili. Neoddelili sa od nich. Ešte stále v niektorých oblastiach Kanaánu žili národy, ktoré mali podľa Božej vôle dávno vyhnať. Naopak, uzatvárali s nimi zmiešané manželstvá a uctievali ich bohov.

V knihe Sudcov čítame, že Izraeliti sa opakovane odvracali od Hospodina a Boh ich za to vydal napospas susediacim národom. Keďže sa odvrátili od Boha, Boh sa rovnako odvrátil od nich. Iba vtedy, keď Izraeliti už nevedia, čo majú robiť, znova k Nemu volajú o pomoc, aby ich zachránil. Vtedy im Boh posiela sudcu-záchrancu.

Na začiatku 6. kapitoly sme čítali, že Midjánčania spolu s Amalékmi sužovali Izraelitov. Vtrhli do krajiny a krajinu celkom spustošili. V kmeni Menašše spôsobovali takú hrôzu, že Izraeliti sa skrývali v jaskyniach a horských roklinách. Vtedy Boh povolal Gideóna, aby vyslobodil svoj ľud spod útlaku. Začať však musel vo vlastnej rodine. Boh mu dal za úlohu zbúrať Baalov oltár, ktorý patril jeho otcovi, a rozsekať posvätný stĺp, ktorý bol pri ňom. Potom mal priniesť obeť na počesť Hospodina. Jeho susedia boli jeho činom pobúrení a chceli ho zabiť, avšak Gideónov otec Joáš, ktorý si asi uvedomil svoj hriech, sa postavil za svojho syna a povedal: „Vy chcete obhajovať Baala? Nazdávate sa, že ho ochránite? Kto ho chce obhajovať, nech do rána zomrie! Ak je Baal naozaj Bohom, nech sa obhajuje sám, keď mu zrúcali oltár“ (Sud 6:31).

Gideón stále zápasil s neistotou, no Boh mu dodal odvahu a zoslal naňho svojho ducha.

> **„Hospodinov duch povzbudil Gideóna, ktorý zatrúbil a týmto spôsobom si privolal k sebe Abíezerovcov. Potom rozoslal poslov po celom Menaššeho území, takže aj tento**

> **kmeň bol povolaný. Rozoslal poslov k Ašérovcom, Zebulúnovcom a Naftaliovcom, ktorí mu tiež vyšli v ústrety. Vtedy Gideón prosil Boha: „Ak chceš prostredníctvom mňa zachrániť Izrael, ako si oznámil, potom rozprestriem na humne vlnené rúno. Ak bude rosa na rúne a zem dookola bude suchá, poznám, že prostredníctvom mňa zachrániš Izrael, ako si povedal.“ Tak sa aj stalo. Keď na druhý deň včasráno vstal a vyžmýkal rúno, vytlačil z neho plnú čašu rosy“ (Sud 6:34-38).**

Nazdávam sa, že bez ohľadu na to, ako by dopadla táto prvá skúška, bol vo svojom vnútri rozhodnutý urobiť aj druhú skúšku. Aj u nás v Kalifornii, kde žijem, by ráno bolo rúno zvlhnuté a všetka zem naokolo suchá.

> **„Gideón opäť prosil Boha: „Nech sa Tvoj hnev nerozhorí proti mne, keď ešte raz prehovorím. Rád by som to s rúnom skúsil znova. Nech zostane rúno suché a všade okolo neho nech bude rosa.“ Boh to tak urobil aj v tú noc. Len rúno bolo suché, kým okolo neho bola celá zem zarosená“ (Sud 6:39-40).**

Po dvojitej skúške nemohol výsledok poprieť. Som rád, že to takto spravil, pretože po prvej skúške by som aj ja bol skeptický a povedal by som, že to bola náhoda. Inými slovami, výsledok tej prvej skúšky bol normálny, ale opačný výsledok bol každopádne zázrak. Boh preukázal Gideónovi svoju láskavosť. Budeme vidieť, že Boh bude Gideóna postupne viesť až do bodu, kedy si uvedomí, že v ňom samotnom nie je nič, na čom by si mohol zakladať. Potom ho Boh použije, aby zvíťazil v boji.

Vo veršoch 34 a 35 sme videli, že ľudia, ktorých trúbením na trúbu povolal do armády, prišli zovšadiaľ. Trúbenie v Izraeli znamenalo povolávací rozkaz. Ak mám byť úprimný, Gideón bol tým posledným človekom, kvôli ktorému by som sa chcel nechať povolať. Nebol pripravený viesť ľud do vojny. Ale Boh začal konať v jeho živote, ako budeme vidieť v nasledujúcej kapitole, ku ktorej sa teraz dostávame.

7. KAPITOLA

Výber tristo ostražitých vojakov

> **„Včasráno Jerubbaal, teda Gideón, i všetok ľud, čo bol s ním, vstal a utáboril sa pri prameni Charód. Tábor Midjánčanov bol severne od neho v doline za pahorkom More. Hospodin povedal Gideónovi: „Máš pri sebe priveľa ľudu, než aby som mu vydal Midjánčanov. Izrael by sa totiž mohol vystatovať a povedať: „Zachránil som sa vlastnou silou“ (Sud 7:1-2).**

Gideón ráno vstal a vybral sa pozrieť na svoje vojsko. K dispozícii mal tridsaťdvatisíc mužov, no hovoril si, že to nie je dosť. Midjánčanov bolo ako kobyliek. Boli síce neorganizovaní, ale už len svojím počtom by Izraelitov porazili. Jeho mužov bolo príliš málo a myslím si, že sa znova chystal zatrúbiť. Ale Boh mu povedal. „Máš pri sebe priveľa mužov. Nemôžem ti dať víťazstvo s tridsiatimi dvoma tisícami, lebo potom by si sa vystatoval, že sa ti to podarilo vlastnou silou.“ Žiadny prejav telesnosti nemôže prijať slávu v Božej prítomnosti. Preto Boh používa nástroje, ktoré sú slabé. A tak okreše počet vojakov.

> **„Oznám teda, aby ľud počul: „Kto sa bojí a chveje sa, môže sa vrátiť a z Gileádskeho pohoria odísť.“ Vtedy sa dvadsaťdvatisíc mužov vrátilo a desaťtisíc ich zostalo“ (Sud 7:3).**

Gideón mal tridsaťdvatisíc mužov a teraz prišiel o dvadsaťdvatisíc z nich! Možno si spomínate, že v Mojžišovom zákone v knihe Deuteronomium sa píše, že ten, kto bol povolaný do boja a *bál sa*, mohol ísť domov.

Veľakrát som si kládol otázku, prečo Gideón nešiel domov. Keď povedal: „Kto sa bojí a chveje sa,“ mohol dodať: „Poďte za mnou, lebo ja idem domov. Zo všetkých vás sa bojím najviac.“ No musel zostať. Boh ho poveril touto úlohou.

Gideónovi zostalo desaťtisíc mužov a to bol dobrý dôvod báť sa.

> **„Hospodin však Gideónovi povedal: „Ešte stále je tých ľudí priveľa. Rozkáž im, aby zišli k vode, tam ti ich vytriedim.**

O kom ti poviem: „Tento nech ide s tebou,“ ten nech s tebou ide. No o kom ti poviem: „Tento nech nejde s tebou,“ ten nech s tebou nejde.“ Gideón teda zaviedol ľudí dolu k vode. Hospodin mu povedal: „Každého, kto bude chlípať vodu ako chlípe pes, postav na jednu stranu. Podobne každého, kto si kľakne na kolená a tak sa napije, postav na druhú stranu.“ Tých, čo chlípali vodu tak, že si ju dlaňou podávali do úst, bolo tristo mužov. Ostatní z ľudu si k vode kľakli a tak sa napili. Hospodin povedal Gideónovi: „S tristo mužmi, ktorí chlípali vodu, vás zachránim a vydám ti Midjánčanov do rúk. Ostatní nech odídu každý do svojho domova“ (Sud 7:4-7).

Pred sebou máme jednu z najkrajších lekcií o Božom predurčení a ľudskej slobodnej vôli. Takto to spolu funguje. Boh Gideónovi povedal: „Ja určím ľudí, ktorí pôjdu s tebou, ale urobím to tak, aby sa sami rozhodli.“

Povedzme, že by sme tam mohli byť a urobili by sme si medzi Gideónovými bojovníkmi malý prieskum. Napríklad by sme sa spýtali toho, čo si kľakol k vode a tak sa napil: „Povedz mi, prosím ťa, prečo si si kľakol a tak si sa napil?“ „Nuž,“ odpovedal by, „stále som si kládol otázku, prečo som sa nevrátil s tými ostatnými mužmi. Znovu a znovu som si to premietal v hlave; mám ženu a deti a mám pocit, že by som tu vôbec nemal byť. Mal som odísť domov. Toto nie je nič pre mňa.“ Rozhodol sa, ale aj Boh sa rozhodol. To je Božie predurčenie a ľudská slobodná vôľa. Potom by sme išli za ďalším, ktorý chlípal vodu ako pes: „Prečo si tú vodu chlípal?“ On by odpovedal: „Kde sú Midjánčania?“ Porozhliadal by sa a potom by pokračoval: „Pretože som na sto percent s Gideónom!“ Týchto tristo bojovníkov malo srdce pre boj. Keby sme niektorému z nich povedali: „Vieš o tom, že ťa Boh predurčil?“ odpovedal by: „Neviem, o čom hovoríš. Mne ide len o to, aby sme sa zbavili týchto Midjánčanov!“

Môžeme polemizovať o Božom predurčení a slobodnej vôli, koľko chceme, ale funguje to. Polemika túto otázku nevyrieši, ale pravda je, že v živote to tak funguje. Všetkých desaťtisíc mužov v Gideónovom vojsku použilo slobodnú vôľu. Pokiaľ išlo o ich rozhodnutie, Boh doň nezasahoval. Dnes nám Boh vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi ponúka dar spasenia. Je to legitímna ponuka. Ponúka nám ho vo všetkej úprimnosti. Hovorí: „Všetci, ktorých Mi dáva Otec, prídu ku Mne, a toho, kto prichádza ku Mne,

neodoženiem“ (Jn 6:37). Nie je namieste, aby sme posudzovali Božie predurčenie. Ale keď chceme prísť k Bohu, môžeme. Ak neprídeš, potom o tebe platí to, že nie si vyvolený. Ak prídeš, si vyvolený. To je to, ako Boh koná.

Víťazstvo nad Midjánčanmi

> **„Onej noci mu Hospodin povedal: „Vstaň, zostúp do tábora nepriateľov, lebo som ti ich vydal do rúk. Ak sa bojíš zostúpiť sám, choď do tábora so svojím služobníkom Purom a vypočuj, čo budú hovoriť. Vtedy získaš odvahu zísť do tábora.“ Gideón zišiel so svojím služobníkom Purom až k predným strážam na okraji tábora. Midjánčania, Amalékovia a východné kmene sa utáborili v doline ako kobylky a ich ťavy sa nedali spočítať, bolo ich ako piesku na morskom pobreží. Gideón prišiel práve vtedy, keď jeden muž rozprával druhému, čo sa mu snívalo. Rozprával: „Počuj, čo sa mi snívalo! Peceň jačmenného chleba sa kotúľal na tábor Midjánčanov, dokotúľal sa k stanu, narazil naň tak, že stan padol, prevrátil sa a zostal ležať.“ Jeho druh mu odvetil: „To neznamená nič iné ako meč Izraelitu Gideóna, Joášovho syna. Boh mu vydal napospas Midjánčanov s celým táborom“ (Sud 7:9-14).**

Toto je Gideónova posledná lekcia predtým, ako vyrazí do boja. Ide na okraj tábora a vypočuje si rozhovor medzi dvoma vojakmi. Sú presvedčení o tom, že Boh vydá Midjánčanov do rúk Gideóna. Boh mu umožní vypočuť si tento rozhovor, aby ho pred samotným bojom povzbudil.

> **„Keď Gideón vypočul rozhovor o sne i jeho výklad, poklonil sa, vrátil sa do izraelského tábora a zvolal: „Vstaňte! Hospodin vám vydal do rúk tábor Midjánčanov.“ Rozdelil tristo mužov na tri oddiely, všetkým dal do rúk trúby, prázdne krčahy a do krčahov fakle. Povedal im: „Dívajte sa na mňa a robte to, čo ja! Keď prídem na okraj tábora, aj vy**

urobte to isté, čo urobím ja. Len čo zatrúbim, zatrúbte aj vy, čo ste so mnou okolo tábora, a zvolajte: „Za Hospodina a za Gideóna!“ Gideón a sto mužov, čo boli s ním, prišli na okraj tábora na začiatku strednej nočnej stráže práve vtedy, keď sa vystriedali stráže. Zatrúbili a rozbili krčahy, ktoré mali v rukách. Všetky tri oddiely zatrúbili a rozbili krčahy. Do ľavej ruky vzali fakle a do pravej trúby. Trúbili a volali: „Meč za Hospodina a Gideóna!“ Pritom zostal každý na svojom mieste okolo tábora. V tábore všetci pobehovali, kričali a utekali. Kým tristo mužov trúbilo, Hospodin obrátil v tábore meč jedného proti druhému. Tábor utekal smerom k Bét-Šitte, k Cerede, k brehu Abél-Mecholy, k Tabbátu“ (Sud 7:15-22).

Toto je biblická správa o Gideónovej stratégii. Rozdelil mužov do troch skupín a každému dal tri veci: krčah, fakľu a trúbu. Fakle strčili do krčahov, aby nebolo vidno svetlo. V jednej ruke mali krčah a v druhej trúbu. Keď zaútočili, volali: „Meč za Hospodina a Gideóna!“ Zaujímavé na tom je ale to, že nikto z nich nemal nijaký meč. Veď Izraeliti boli podrobení Midjánčanmi a nemali prístup k zbraniam. Gideónova stratégia teda bola postavená na krčahoch, fakliach a trúbach.

Midjánčania a Amalékovia boli púštne kmene, ktoré mali veľmi slabú organizáciu. Plienili izraelskú krajinu a pustošili všetku úrodu. Nemali organizované vojsko. Postavili niekoľko stráží okolo tábora, no väčšina ľudí v tábore spala. Neočakávali útok v noci. V noci je ťažké vidieť. Gideón rozostavil tri skupiny po sto mužoch okolo tábora a v jednej chvíli naraz začali trúbiť a rozbili krčahy, aby bolo vidno svetlo. Midjánčania sa prebudili z tvrdého spánku. Za každou trúbou si pravdepodobne predstavili ďalších sedemsto bojovníkov. Začali pobehovať po tábore ako splašení a obrátili meč jedného proti druhému. Izraeliti len držali fakle a pozorovali, ako sa Midjánčania medzi sebou bijú. Čoskoro sa tábor rozutekal smerom do hôr. Gideón spolu s Izraelitmi dosiahli veľké víťazstvo.

Pozrime sa na duchovné ponaučenie, ktoré nám vyplýva z tohto príbehu. Pavol píše v Druhom liste Korinťanom 4:7: „Tento poklad však máme v hlinených nádobách...“ Tie nádoby či krčahy reprezentujú telo veriacich. To je to, čo má Pavol na mysli, keď

hovorí: „Povzbudzujem vás teda, bratia, pre Božie milosrdenstvo, aby ste odovzdávali svoje telá ako živú, svätú, Bohu príjemnú obetu, ako vašu rozumnú službu Bohu“ (Rim 12:1). Slávu by sme nemali hľadať v človekovi. „Nech sa teda nikto nechváli ľuďmi...“ (1Kor 3:21). To je hlinená nádoba. Tento poklad máme v hlinených nádobách – v krčahoch. Niektorí z nás nie sú rozbití – či zlomení – a z toho dôvodu nevydávame svetlo. Svetlo, ktorým by sme mali svietiť, nie je naše, ale svetlo Pána Ježiša Krista. Jeho svetlo by malo žiariť skrze nás. Jeho svetlo môže cez nás svietiť, keď sme zlomení. Našou úlohou je byť svetlom vo svete. Pavol napísal Filipanom: „Všetko robte bez reptania a pochybovania, aby ste boli bezúhonní a nevinní, Božie deti bez poškvrny uprostred zvráteného a skazeného pokolenia. Uprostred neho žiarte ako hviezdy, ktoré osvecujú svet“ (F 2:14-15).

Pozrime sa ešte na trúby. V Prvom liste Korinťanom 14:8 sa píše: „Veď ak poľnica zaznie nejasne, kto sa bude chystať do boja?“ Pavol tu má na mysli svedectvo veriaceho. Svedectvo veriacich musí byť isté a jasné.

Buďme teda Božou nádobou, Jeho nástrojom, svetlom a jasným svedectvom v tomto svete.